

(Pages : 3)

K – 2271

Reg. No. :

Name :

Third Semester B.A. Degree Examination, March 2021

First Degree Programme under CBCSS

Sanskrit

Complementary Course — III for Music

SK 1331.3 – PROSE AND MAHAKAVYA

(2019 Admission Regular)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Answers may be written either in Sanskrit or in English or in Malayalam.

I. Answer the following questions in a word or a sentence.

1. जाबालेः तनयस्य नाम किम्?
2. अवितथफलाश्च प्रायः निशावसानसमयदृष्टा भवन्ति स्वप्नाः। कस्य वचनमिदम्?
3. चन्द्रापीडेन दृष्टस्य सरसः नाम किम्?
4. महाश्वेतायाः पितुः नाम किम्?
5. जुगोप गोरूपधरामिवोर्वीम्। कः? काम्?
6. नृपतिः किम् उद्धर्तुमैच्छत्?
7. “वृष्ट्या विना” – व्याकरणविशेषं लिखत।
8. कुम्भोदरः कः?
9. दर्शितविनयः शिष्य इव तां व्रजन्तीमनुवव्राज। कः?
10. श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत्। का? काम्?

(10 × 1 = 10 Marks)

P.T.O.

II. Write short answer on any **eight** of the following.

11. विहङ्गराजः राजाभिमुखो भूत्वा किं पपाठ?
12. अस्या नन्वयं परिमलः। सन्दर्भं लिखत।
13. तरलिका।
14. चन्द्रमण्डलविनिर्गतः दिव्याकृतिः पुरुषः महाश्वेतां किमवदत्?
15. शूद्रकः।
16. महाश्वेताजन्मवृत्तान्तम्।
17. कपिञ्जलः।
18. तारापीडः।
19. छाया इव भूपतिः ताम् अन्वगच्छत्। कीदृशम्?
20. प्रकामबिस्तारफलं हरिण्यः। आशयं लिखत।
21. नन्दिनी गौरीगुरोः गहवरम् आविवेश। किमर्थम्?
22. चित्रार्पितारम्भ इवावतस्थे। कः?
23. अलं महीपाल तव श्रमेण ::। सन्दर्भं लिखत।
24. सुरद्विषश्चान्द्रमसी सुधेव। आशयं लिखत।
25. शुकनासः।
26. पार्श्वद्विषः दिलीपस्य जयशब्दमुदीरयामासुः। कथम्?

(8 × 2 = 16 Marks)

III. Write short essay on any **six** of the following.

27. चन्द्रापीड-पुण्डरीकयोः जन्मवृत्तान्तम्।
28. चन्द्रापीडस्य दिग्विजययात्रा।
29. अच्छोदसरः।
30. महाश्वेतावृत्तान्तम्।
31. महाश्वेतापुण्डरीकयोः अनुरागः।

32. दिलीपाय वनेन कृतराजोपचारः।
33. दिनक्षपामध्यगतेव सन्ध्या। का? विशदयत।
34. शृङ्गान्तरं द्वारमिवार्थसिद्धेः - ससन्दर्भम् आशयं लिखत।
35. उपोषिताभ्यामिव लोचनाभ्याम् - ससन्दर्भम् आशयं लिखत।

Translate the following (36-38)

36. अस्ति सकलभुवनप्रख्यातकीर्तिः रूपातिशयितनलकूबरः, श्वेतकेतुर्नाम दिव्यलोकनिवासी महामुनिः। तं च कदाचित् देवतार्चनकमलान्युद्धर्तुं मन्दाकिनीमवतरन्तं पुण्डरीकोपविष्टा देवी लक्ष्मीर्ददर्श। तद्रूपमवलोकयन्त्याः तस्याः मन्मथविकृतं मन आसीत्। सद्य एव तया मानसः कुमारः उदपादि।
37. अन्येद्युरात्मानुचरस्य भावं जिज्ञासमाना मुनिहोमधेनुः। गङ्गाप्रपातान्तविरूढशष्पं गौरीगुरोर्गह्वरमाविवेश।।
38. आपीनभारोद्वहनप्रयत्नात् गृष्टिर्गुरुत्वाद्गुणो नरेन्द्रः। उभावलश्चक्रतुरश्रिताभ्यां तपोवनावृत्तिपथं गताभ्याम्।।

(6 × 4 = 24 Marks)

IV. Write an essay on any two of the following.

39. चन्द्रापीडमहाश्वेतयोः समागमः।
40. महाश्वेतापात्रचित्रणम्।
41. पुण्डरीकमहाश्वेतयोः प्रणयवृत्तान्तम्।
42. दिलीपस्य नन्दिनीपरिचरणम्।
43. सिंहदिलीपयोः मिथः सम्भाषणं लिखत।
44. रघुवंशमधिकृत्य कालिदासस्य प्रकृतिचित्रणं कुरुत।

(2 × 15 = 30 Marks)